

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (sedmého senátu)

19. prosince 2019*

„Řízení o předběžné otázce – Odrůdová práva Společenství – Nařízení (ES) č. 2100/94 – Článek 13 odst. 2 a 3 – Účinky odrůdových práv – Vícestupňový systém ochrany – Pěstování složek odrůdy a sklizeň jejich plodů – Rozlišení mezi úkony vykonanými na složkách odrůdy a na sklizeném materiálu – Pojem ‚použití složek odrůdy bez souhlasu‘ – Článek 95 – Prozatímní ochrana“

Ve věci C-176/18,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Tribunal Supremo (Nejvyšší soud, Španělsko) ze dne 6. března 2018, došlým Soudnímu dvoru dne 7. března 2018, v řízení

Club de Variedades Vegetales Protegidas

proti

Adolfu Juanovi Martínez Sanchísovi,

SOUDNÍ DVŮR (sedmý senát),

ve složení P. G. Xuereb, předseda senátu, T. von Danwitz (zpravodaj) a A. Kumin, soudci,

generální advokát: H. Saugmandsgaard Øe,

vedoucí soudní kanceláře: L. Carrasco Marco, radová,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 16. května 2019,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Club de Variedades Vegetales Protegidas P. Tent Alonsem, abogado, jakož i V. Gigante Pérez, G. Navarro Pérez a I. Pérez-Cabrero Ferrández, abogadas,
- za A. J. Martínez Sanchíse C. Kraus Frutos, abogada, a M. L. Maestre Gómez, procuradora,
- za řeckou vládu G. Kanellopoulosem, E. Leftheriotou a A. Vasilopoulou, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi B. Eggers, I. Galindo Martín, G. Kolevou a F. Castilla Contreras, jakož i F. Castillem de la Torre, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 18. září 2019,

* Jednací jazyk: španělština.

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 13 nařízení Rady (ES) č. 2100/94 ze dne 27. července 1994 o odrůdových právech Společenství (Úř. věst. 1994, L 227, s. 1; Zvl. vyd. 03/16, s. 390).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Club de Variedades Vegetales Protegidas (dále jen „CVVP“), zastupujícím zájmy držitele odrůdového práva Společenství pro odrůdu mandarinkovníku „Nadorcott“, a Adolfem Juanem Martínez Sanchísem týkajícímu se použití sazenic této odrůdy posledně uvedeným.

Právní rámec

Úmluva UPOV

- 3 Mezinárodní úmluva na ochranu nových odrůd rostlin ze dne 2. prosince 1961, ve znění revidovaném dne 19. března 1991 (dále jen „Úmluva UPOV“), byla jménem Evropského společenství schválena rozhodnutím Rady ze dne 30. května 2005 (Úř. věst. 2005, L 192, s. 63).

- 4 Článek 14 této úmluvy stanoví:

„1. [Úkony vztahující se k rozmnožovacímu materiálu] a) Na základě článků 15 a 16 vyžadují následující úkony týkající se rozmnožovacího materiálu chráněných odrůd autorizaci šlechtitele:

- i) produkce a reprodukce (množení),
- ii) úpravy za účelem množení,
- iii) nabídka k prodeji,
- iv) prodej nebo jiné uvádění do oběhu,
- v) vývoz,
- vi) dovoz,
- vii) skladování pro jakýkoliv účel uvedený v bodech i) až vi).

b) Šlechtitel může pro autorizaci stanovit podmínky a omezení.

2. [Úkony týkající se sklizeného materiálu] Podle článků 15 a 16 vyžadují úkony uvedené v bodech (I) až (vii) odstavce (1)(a) a vztahující se ke sklizenému materiálu včetně celých rostlin a částí rostlin, které byly získány neautorizovaným používáním rozmnožovacího materiálu chráněných odrůd, autorizaci šlechtitele, pokud šlechtitel neměl přiměřenou příležitost uplatnit své právo týkající se dotčeného rozmnožovacího materiálu.

[...]“

Nařízení č. 2100/94

- 5 Čtrnáctý, sedmnáctý, osmnáctý, dvacátý a dvacátý devátý bod odůvodnění nařízení č. 2100/94 znějí:

„vzhledem k tomu, že účinek odrůdového práva Společenství má být jednotný na celém území Společenství, musí být úkony, které podléhají souhlasu držitele, přesně vymezeny; že tak bude sice na jedné straně rozsah ochrany ve srovnání s většinou vnitrostátních systémů rozšířen na určitý materiál odrůdy, aby se přihlédlo k obchodům přes země mimo Společenství, kde tato ochrana není; že se však musí zajistit zavedení zásady vyčerpání práv, aby nebyla ochrana neodůvodněně nadměrná;

[...]

vzhledem k tomu, že výkon odrůdových práv ve Společenství musí ostatně podléhat omezením, která jsou stanovena ustanoveními přijatými ve veřejném zájmu;

vzhledem k tomu, že sem náleží rovněž zajištění zemědělské produkce; že za tímto účelem musí zemědělci obdržet schválení používat sklizené osivo za určitých podmínek pro množení;

[...]

vzhledem k tomu, že je ve veřejném zájmu nezbytné za určitých podmínek také stanovit nucenou licenci; že k tomu může patřit nutnost zásobit trh rostlinným materiálem vykazujícím zvláštnosti, nebo udržet podporu trvalého šlechtění lepších odrůd;

[...]

vzhledem k tomu, že toto nařízení bere v úvahu stávající mezinárodní úmluvy například [úmluvu UPOV] [...]

- 6 Článek 5 tohoto nařízení, nadepsaný „Předmět odrůdových práv Společenství“, ve svém odstavci 3 stanoví:

„Soubor rostlin sestává z celých rostlin nebo z částí rostlin, pokud tyto části mohou vyprodukovat zase celé rostliny; obojí je dále nazýváno ‚složky odrůdy‘.“

- 7 Článek 13 uvedeného nařízení, nadepsaný „Práva držitele odrůdového práva Společenství a zakázané úkony“, stanoví:

„1. Odrůdové právo Společenství má ten účinek, že úkony uvedené v odstavci 2 je oprávněn provádět pouze držitel nebo držitelé odrůdového práva Společenství, dále jen ‚držitel‘.

2. Aniž jsou dotčeny články 15 a 16, vyžadují souhlas držitele níže uvedené úkony, pokud jde o složky odrůdy nebo sklizený materiál chráněné odrůdy – obě dále uváděné jako ‚materiál‘:

- a) produkce nebo reprodukce (množení);
- b) úprava za účelem množení;
- c) nabízení k prodeji;
- d) prodej nebo jiné uvedení do oběhu;
- e) vývoz ze Společenství;

- f) dovoz do Společenství;
- g) uschování za některým z účelů uvedených v písmenech a) až f).

Držitel může svůj souhlas učinit závislým na podmínkách a omezeních.

3. Odstavec 2 se použije, pokud jde o sklizený materiál, pouze tehdy, pokud byl získán tím, že složky chráněné odrůdy byly použity bez souhlasu, a pokud držitel ve spojitosti s uvedenými složkami odrůdy neměl dostatek příležitosti uplatnit své právo.

[...]“

- 8 Článek 16 téhož nařízení, nadepsaný „Vyčerpání odrůdových práv Společenství“, stanoví:

„Odrůdové právo Společenství se nevztahuje na úkony týkající se materiálu z chráněné odrůdy nebo odrůdy uvedené v čl. 13 odst. 5, který byl předán třetí straně držitelem nebo s jeho souhlasem na jiném místě Společenství, nebo materiálu pocházejícího z uvedeného materiálu, ledaže tyto úkony:

- a) zahrnují další množení dotyčné odrůdy, s výjimkou případu, kdy takové množení bylo zamýšleno při odevzdání,

nebo
- b) zahrnují vývoz složek odrůdy do třetí země, kde odrůdy rostlinného rodu nebo rostlinného druhu, ke kterým odrůda náleží, nejsou chráněny, s výjimkou případu, kdy je vyvážený materiál určen ke konečné spotřebě.“

- 9 Článek 94 nařízení č. 2100/94, nadepsaný „Protiprávní jednání“, stanoví:

„1. Kdo:

- a) ohledně odrůdy, které bylo uděleno odrůdové právo Společenství, provede úkony uvedené v čl. 13 odst. 2, aniž by k tomu byl oprávněn,

nebo
- b) nesprávně použije název odrůdy ve smyslu čl. 17 odst. 1 nebo příslušnou informaci ve smyslu čl. 17 odst. 2,

nebo
- c) v rozporu s čl. 18 odst. 3 použije název odrůdy některé z odrůd, které bylo uděleno odrůdové právo Společenství, nebo název s tímto názvem odrůdy zaměnitelný,

může být držitelem žalován za protiprávní jednání nebo o zaplacení přiměřené náhrady nebo oboje.

2. Kdo jedná úmyslně nebo z nedbalosti, je držiteli povinen kromě toho nahradit další škody vzniklé z protiprávního jednání. V případě mírné nedbalosti se může tento nárok snížit v souladu se stupněm této mírné nedbalosti, avšak nikoli pod výši výhody, která vznikla porušiteli z protiprávního jednání.“

10 Článek 95 tohoto nařízení zní takto:

„Držitel může žádat na každé osobě, která v době mezi oznámením žádosti o odrůdové právo Společenství a jeho udělením provedla úkon, který by jí byl po to[m]to období na základě odrůdového práva Společenství zakázán, přiměřenou náhradu.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 11 V návaznosti na žádost podanou společností Nadorcott Protection SARL dne 22. srpna 1995 u Odrůdového úřadu Společenství (CPVO) jí posledně uvedený úřad dne 4. října 2004 udělil odrůdové právo Společenství k odrůdě mandarinkovníku nazvané „Nadorcott“. Toto rozhodnutí bylo napadeno odvoláním s odkladným účinkem, které bylo dne 8. listopadu 2005 zamítnuto rozhodnutím zveřejněným v Úředním věstníku CPVO ze dne 15. února 2006.
- 12 V období od 22. srpna 1995 do 15. února 2006 zakoupil A.J. Martínez Sanchís v zahradnictví otevřeném pro veřejnost sazenice odrůdy Nadorcott, z nichž některé byly zasazeny na jaře roku 2005 a další na jaře roku 2006. Po 15. únoru 2006 nahradil některé sazenice této odrůdy, přičemž nové sazenice zakoupil v témže zahradnictví, jak vyplývá z předkládacího rozhodnutí.
- 13 CVVP, kterému byl svěřen výkon práva na podání žalob pro porušení práv v souvislosti s odrůdou Nadorcott, zažaloval A.J. Martínez Sanchíse z důvodu, že porušil práva držitele odrůdového práva Společenství k této odrůdě. CVVP tak jednak podal žalobu, kterou se domáhal „prozatímní ochrany“ týkající se úkonů A.J. Martínez Sanchíse před udělením těchto práv, tedy před 15. únorem 2006, a jednak žalobu pro porušení práv z důvodu úkonů, ke kterým došlo po tomto datu. CVVP mimoto požadoval, aby se A.J. Martínez Sanchís okamžitě zdržel všech úkonů, včetně těch, které se týkaly uvádění plodů získaných ze stromů uvedené odrůdy do oběhu, jakož i náhradu škody, která údajně vznikla v důsledku úkonů, které A.J. Martínez Sanchís učinil jak v období prozatímní ochrany, tak i po něm.
- 14 Vzhledem k tomu, že soud prvního stupně měl za to, že žaloba pro porušení práv, kterou podal CVVP, byla podle článku 96 nařízení č. 2100/94 promlčena, žalobu zamítl.
- 15 Audiencia Provincial (provinční soud, Španělsko), k němuž bylo podáno odvolání proti tomuto rozhodnutí, rozhodl, že žaloba není promlčena, ale zamítl ji jako neopodstatněnou. Tento soud konstatoval, že jednak A.J. Martínez Sanchís nabytí sazenice odrůdy Nadorcott v dobré víře v zahradnictví otevřeném pro veřejnost a jednak k tomuto nabytí došlo před udělením odrůdového práva Společenství k této odrůdě, tedy před 15. únorem 2006. Za těchto okolností uvedený soud rozhodl, že tvrzení CVVP nejsou opodstatněná.
- 16 CVVP podal proti uvedenému rozsudku kasační opravný prostředek k Tribunal Supremo (Nejvyšší soud, Španělsko).
- 17 Tento soud si klade otázku, zda musí být pěstování složek chráněné odrůdy a sklizeň plodů z těchto složek považováno za úkon týkající se „složek odrůdy“, který podle čl. 13 odst. 2 písm. a) nařízení č. 2100/94 vyžaduje předchozí souhlas držitele odrůdového práva Společenství k dané odrůdě, neboť v opačném případě se jedná o porušení práv, či spíše o úkon týkající se „sklizeného materiálu“, který podle tohoto soudu podléhá tomuto požadavku předchozího souhlasu pouze za podmínek uvedených v čl. 13 odst. 3 tohoto nařízení.

- 18 V případě, že by se na projednávanou věc použil čl. 13 odst. 3 nařízení č. 2100/94, si předkládající soud mimoto klade otázku, zda může být podmínka týkající se „použití složek chráněné odrůdy bez souhlasu“ ve smyslu tohoto ustanovení splněna, pokud dotčená odrůda, jejíž sazenice byly získány v období mezi oznámením žádosti o odrůdové právo a skutečným udělením tohoto práva, požívá pouze „prozatímní ochrany“ v souladu s článkem 95 tohoto nařízení.
- 19 Za těchto podmínek se Tribunal Supremo (Nejvyšší soud) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) V případě, že zemědělec zakoupil v zahradnictví (zařízení třetí strany) sazenice odrůdy a zasadil je předtím, než nabylo účinnosti udělení odrůdového práva k této odrůdě, vyžaduje následná činnost zemědělce spočívající v postupných sklizních ze stromů, k tomu, aby se na ni vztahovalo *ius prohibendi* podle čl. 13 odst. 2 nařízení [č. 2100/94], splnění požadavků stanovených v odstavci 3 tohoto článku z důvodu, že se jedná o ‚sklizený materiál‘? Nebo je třeba mít za to, že tato sklizeň představuje úkon produkce či reprodukce odrůdy, která vede ke ‚sklizenému materiálu‘, k jehož zákazu ze strany držitele odrůdového práva není splnění požadavků podle odstavce 3 nutné?
- 2) Je v souladu s čl. 13 odst. 3 nařízení [č. 2100/94] výklad, podle něhož se vícestupňový systém ochrany vztahuje na jakýkoli z úkonů uvedených v odstavci 2, které se týkají ‚sklizeného materiálu‘, včetně samotné sklizně, anebo pouze na úkony, které jsou vykonávány po produkci tohoto sklizeného materiálu, jako je uschování a uvedení do oběhu?
- 3) Je v rámci použití rozšířeného vícestupňového systému ochrany na ‚sklizený materiál‘ podle čl. 13 odst. 3 nařízení [č. 2100/94] ke splnění první podmínky nezbytné, aby k nabytí sazenic došlo poté, co držiteli bylo uděleno odrůdové právo Společenství, nebo stačí, aby se na něj v té době vztahovala prozatímní ochrana, neboť k nabytí došlo v době mezi oznámením žádosti a nabytím účinnosti odrůdového práva?“

K předběžným otázkám

K první a druhé otázce

- 20 Na úvod je třeba uvést, že i když CVVP před předkládajícím soudem tvrdil, že A. J. Martínez Sanchís zasadil, štěpil či obchodně použil odrůdu dotčenou v původním řízení, tento soud ve svém popisu skutkového stavu souvisejícího se sporem v původním řízení zmiňuje pouze to, že zasadil sazenice, které nabyly v zahradnictví. Zdá se tedy, že sám neprovedl množení složek chráněné odrůdy, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu. Kromě toho je třeba poznamenat, že jak shodně vyplývá z písemných vyjádření předložených Soudnímu dvoru, plody sklizené z mandarinkovníků odrůdy Nadorcott dotčené v původním řízení nelze používat jako rozmnožovací materiál pro rostliny této odrůdy.
- 21 Za těchto podmínek je třeba první a druhou otázku předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, chápat tak, že jejich podstatou je, zda čl. 13 odst. 2 písm. a) a odst. 3 nařízení č. 2100/94 musí být vykládán v tom smyslu, že pěstování chráněné odrůdy a sklizeň jejích plodů, které nelze použít jako rozmnožovací materiál, vyžaduje souhlas držitele práv k uvedené odrůdě, jsou-li splněny podmínky stanovené v odstavci 3 uvedeného článku.
- 22 V tomto ohledu je třeba připomenout, že v souladu s čl. 13 odst. 2 písm. a) nařízení č. 2100/94 se vyžaduje souhlas držitele odrůdového práva pro úkony „produkce nebo reprodukce (množení)“ týkající se „složek odrůdy“ nebo „sklizeného materiálu“ chráněné odrůdy.

- 23 I když uvedené ustanovení odkazuje jak na složky odrůdy, tak na sklizený materiál chráněné odrůdy, jež společně nazývá „materiál“, ochrana stanovená pro tyto dvě kategorie se liší. Článek 13 odst. 3 tohoto nařízení totiž upřesňuje, že pokud jde o úkony uvedené v odstavci 2 tohoto článku týkající se sklizeného materiálu, vyžaduje se takový souhlas pouze tehdy, pokud byl tento materiál získán tím, že složky chráněné odrůdy byly použity bez souhlasu, a pokud držitel této odrůdy neměl dostatek příležitosti uplatnit své právo ve spojitosti se složkami chráněné odrůdy. Souhlas požadovaný na základě čl. 13 odst. 2 písm. a) uvedeného nařízení ze strany držitele odrůdového práva Společenství, pokud jde o úkony týkající se sklizeného materiálu, se tudíž vyžaduje pouze v případě, že jsou splněny podmínky stanovené v odstavci 3 tohoto článku.
- 24 Je tedy třeba mít za to, že nařízení č. 2100/94 stanoví „primární“ ochranu, která zahrnuje produkci nebo reprodukci složek odrůdy v souladu s čl. 13 odst. 2 písm. a) tohoto nařízení. Na sklizený materiál se vztahuje „sekundární“ ochrana, která, i když je také uvedena v tomto ustanovení, je výrazně omezena dodatečnými podmínkami stanovenými v odstavci 3 téhož článku (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. října 2011, Greenstar-Kanzi Europe, C-140/10, EU:C:2011:677, bod 26).
- 25 Pro účely určení, zda a za jakých podmínek se čl. 13 odst. 2 písm. a) nařízení č. 2100/94 vztahuje na činnost spočívající v pěstování chráněné odrůdy a sklizeň plodů této odrůdy, které nelze použít jako rozmnožovací materiál, je tedy třeba zkoumat, zda tato činnost může vést k produkci nebo reprodukci složek odrůdy nebo sklizeného materiálu chráněné odrůdy.
- 26 V tomto směru je třeba konstatovat, že s ohledem na obvyklý smysl pojmů „produkce“ a „reprodukce“ použitých v tomto ustanovení se toto ustanovení vztahuje na úkony, kterými jsou generovány nové složky odrůdy nebo sklizený materiál.
- 27 Kromě toho je třeba připomenout, že čl. 5 odst. 3 nařízení č. 2100/94 definuje pojem „složky odrůdy“ tak, že zahrnuje celé rostliny nebo části rostlin, pokud mohou vyprodukovat zase celé rostliny.
- 28 V projednávané věci přitom plody sklizené ze stromů odrůdy dotčené v původním řízení, nelze, jak vyplývá z bodu 20 tohoto rozsudku, použít jako rozmnožovací materiál pro rostliny této odrůdy.
- 29 Pěstování takové chráněné odrůdy a sklizeň plodů ze sazenic této odrůdy tudíž nelze kvalifikovat jako „úkon produkce nebo reprodukce (množení)“ složek odrůdy ve smyslu čl. 13 odst. 2 písm. a) nařízení č. 2100/94, ale musí být považovány za produkci sklizeného materiálu, která nevyžaduje souhlas držitele odrůdového práva Společenství v souladu s tímto ustanovením ve spojení s čl. 13 odst. 3 tohoto nařízení, v případě, že byl tento sklizený materiál získán použitím složek chráněné odrůdy bez souhlasu, pokud držitel této odrůdy neměl ve spojitosti s uvedenými složkami odrůdy dostatek příležitosti uplatnit své právo.
- 30 Význam, který má rozmnožovací schopnost pro použití čl. 13 odst. 2 písm. a) tohoto nařízení na úkony produkce nebo reprodukce kromě případů, v nichž jsou splněny podmínky odstavce 3 tohoto článku, pokud jde o sklizený materiál, je potvrzen kontextem, do kterého spadá tento článek 13.
- 31 Z ustanovení článku 16 nařízení č. 2100/94 o vyčerpání odrůdových práv Společenství zejména vyplývá, že se toto právo nevztahuje na úkony týkající se materiálu z chráněné odrůdy, který byl předán třetí straně držitelem nebo s jeho souhlasem, ledaže tyto úkony zahrnují především další množení dotyčné odrůdy, ke kterému držitel nedal souhlas.
- 32 Pokud jde o cíle nařízení č. 2100/94, zejména z pátého, čtrnáctého a dvacátého bodu odůvodnění tohoto nařízení vyplývá, že ačkoli je účelem systému zavedeného Uní poskytnout ochranu šlechtitelům, kteří vyvíjejí nové odrůdy s cílem motivovat ve veřejném zájmu šlechtění a vývoj nových odrůd, tato ochrana nesmí jít nad rámec toho, co je nezbytné pro podporu této činnosti, neboť jinak by byla ohrožena ochrana veřejných zájmů, jako je zajištění zemědělské produkce, zásobování společného trhu rostlinným materiálem vykazujícím určité vlastnosti nebo by došlo k ohrožení

samotného cíle, kterým je udržet podporu trvalého šlechtění lepších odrůd. Konkrétně ze znění sedmnáctého bodu odůvodnění ve spojení s osmnáctým bodem odůvodnění uvedeného nařízení vyplývá, že zemědělská produkce představuje veřejný zájem, který odůvodňuje, aby výkon odrůdových práv Společenství podléhal omezením. V zájmu naplnění tohoto cíle čl. 13 odst. 3 nařízení č. 2100/94 stanoví, že ochrana přiznaná odstavcem 2 tohoto článku držiteli odrůdového práva Společenství se uplatní pouze za určitých podmínek na „sklizený materiál“.

- 33 Naproti tomu by výklad, podle kterého by se čl. 13 odst. 2 nařízení č. 2100/94, bez ohledu na podmínky stanovené v odstavci 3 tohoto článku, týkal i činnosti spočívající ve sklizni plodů z chráněné odrůdy, aniž tyto plody bylo možno použít pro účely množení této odrůdy, byl neslučitelný s uvedeným cílem, jelikož by vedl k tomu, že by zbavil odstavec 3 tohoto článku veškerého užítku, a tudíž by ohrozil vícestupňový systém ochrany stanovený v čl. 13 odst. 2 a 3 tohoto nařízení.
- 34 Kromě toho by byl případně narušen veřejný zájem na zajištění zemědělské produkce, uvedený v sedmnáctém a osmnáctém bodě odůvodnění nařízení č. 2100/94, pokud by se práva, která držitelé odrůdového práva Společenství vyplývají z čl. 13 odst. 2 písm. a) nařízení č. 2100/94, vztahovala na produkty sklizené z chráněné odrůdy, které nelze použít pro účely množení, a to bez ohledu na podmínky stanovené v odstavci 3 tohoto článku.
- 35 Výklad, podle kterého se „primární“ ochrana podle čl. 13 odst. 2 písm. a) tohoto nařízení omezuje – s výjimkou případů, kdy jsou splněny podmínky odstavce 3 tohoto článku, pokud jde o sklizený materiál – na složky odrůdy jako rozmnožovací materiál, je potvrzen článkem 14 odst. 1 písm. a) Úmluvy UPOV, již je třeba zohlednit pro účely výkladu uvedeného nařízení v souladu s bodem 29 odůvodnění tohoto nařízení.
- 36 Podle čl. 14 odst. 1 písm. a) této úmluvy se totiž vyžaduje souhlas šlechtitele pro úkony „produkce“ a „reprodukce“ týkající se „rozmnožovacího materiálu chráněné odrůdy“.
- 37 Jak mimoto uvedl generální advokát v bodech 32 až 35 svého stanoviska, z přípravných prací týkajících se čl. 14 odst. 1 písm. a) úmluvy UPOV vyplývá, že použití rozmnožovacího materiálu za účelem produkce sklizně bylo výslovně vyloučeno z působnosti tohoto ustanovení, které stanoví podmínky uplatnění primární ochrany, která odpovídá ochraně podle čl. 13 odst. 2 nařízení č. 2100/94.
- 38 Podle čl. 14 odst. 1 písm. a) úmluvy UPOV tudíž šlechtitel nemůže zakázat používání složek odrůdy pouze pro účely zemědělské sklizně, ale pouze úkony, které vedou k reprodukci nebo množení chráněné odrůdy.
- 39 Vzhledem ke všem těmto úvahám je třeba na první a druhou otázku odpovědět tak, že čl. 13 odst. 2 písm. a) a odst. 3 nařízení č. 2100/94 musí být vykládán v tom smyslu, že pěstování chráněné odrůdy a sklizeň jejích plodů, které nelze použít jako rozmnožovací materiál, vyžaduje souhlas držitele odrůdového práva Společenství k uvedené odrůdě, jsou-li splněny podmínky stanovené v čl. 13 odst. 3 tohoto nařízení.

Ke třetí otázce

- 40 Podstatou třetí otázky předkládajícího soudu je, zda musí být čl. 13 odst. 3 nařízení č. 2100/94 vykládán v tom smyslu, že na plody odrůdy, které nelze použít jako rozmnožovací materiál, musí být nahlíženo tak, že byly získány „použitím složek této odrůdy bez souhlasu“ ve smyslu tohoto ustanovení, pokud byly tyto složky odrůdy rozmnoženy a prodány zemědělcům zahradnictvím v době mezi oznámením žádosti o odrůdové právo Společenství k uvedené odrůdě a jeho udělením.

- 41 V tomto ohledu je třeba uvést, že po udělení odrůdového práva Společenství provedení úkonů uvedených v čl. 13 odst. 2 nařízení č. 2100/94 bez souhlasu držitele ve vztahu k odrůdě, která je předmětem těchto práv, představuje „použití bez souhlasu“ ve smyslu čl. 13 odst. 3 nařízení č. 2100/94. V souladu s čl. 94 odst. 1 písm. a) uvedeného nařízení platí, že každý, kdo za těchto okolností provede jeden z těchto úkonů, může být držitelem žalován za protiprávní jednání nebo o zaplacení přiměřené náhrady nebo oboje.
- 42 Dále, pokud jde o období před udělením tohoto práva, uvedený držitel může v souladu s článkem 95 nařízení č. 2100/94 žádat na každé osobě, která v době mezi oznámením žádosti o odrůdové právo Společenství a jeho udělením provedla úkon, který by jí byl po uvedeném období na základě takového práva zakázán, přiměřenou náhradu.
- 43 Je třeba vzít v potaz, že pokud článek 95 tohoto nařízení zmiňuje pouze možnost držitele odrůdového práva požadovat přiměřenou náhradu, nepřiznává mu další práva, jako je zejména právo povolit nebo zakázat používání složek této odrůdy během doby uvedené v tomto článku 95. Tento systém ochrany se tak liší od předběžného souhlasu, který se uplatní, když jsou úkony uvedené v čl. 13 odst. 2 nařízení č. 2100/94 učiněny po udělení odrůdového práva Společenství.
- 44 Z toho vyplývá, že pokud jde o dobu ochrany uvedenou v článku 95 nařízení č. 2100/94, nemůže držitel odrůdového práva Společenství zakázat provedení některého z úkonů uvedených v čl. 13 odst. 2 tohoto nařízení z důvodu absence jeho souhlasu, takže jejich provedení nepředstavuje „použití bez souhlasu“ ve smyslu čl. 13 odst. 3 uvedeného nařízení.
- 45 V projednávané věci z výše uvedeného vyplývá, že vzhledem k tomu, že k množení a prodeji sazenic chráněné odrůdy dotčené v původním řízení A. J. Martínez Sanchísovi došlo během doby uvedené v článku 95 nařízení č. 2100/94, nelze tyto úkony považovat za takové použití bez souhlasu.
- 46 Plody získané z těchto sazenic tak nelze považovat za plody získané použitím bez souhlasu ve smyslu čl. 13 odst. 3 tohoto nařízení, a to ani v případě, že byly sklizeny po udělení odrůdového práva Společenství. Jak totiž vyplývá z odpovědi na první a druhou otázku, pěstování složek odrůdy a sklizeň jejích plodů, které nelze použít jako rozmnožovací materiál, nepředstavuje úkon produkce nebo reprodukce složek odrůdy ve smyslu čl. 13 odst. 2 písm. a) nařízení č. 2100/94.
- 47 Pokud jde o sazenice chráněné odrůdy, které byly rozmnoženy a prodány A. J. Martínez Sanchísovi zahradnictvím po udělení odrůdového práva Společenství, je třeba uvést, že jak množení těchto sazenic, tak jejich prodej mohou představovat takové použití bez souhlasu, jelikož na základě čl. 13 odst. 2 písm. c) a d) nařízení č. 2100/94 nabízení k prodeji a prodej nebo jiné uvedení do oběhu jsou podmíněny předchozím souhlasem držitele odrůdového práva Společenství.
- 48 Za těchto podmínek lze na plody pocházející ze sazenic chráněné odrůdy, na které se vztahuje předchozí bod, sklizené A. J. Martínez Sanchísem, nahlížet tak, že byly získány použitím složek chráněné odrůdy bez souhlasu ve smyslu čl. 13 odst. 3 nařízení č. 2100/94.
- 49 Avšak pro účely použití tohoto posledně uvedeného ustanovení je ještě třeba, aby tento držitel neměl ve spojitosti s odrůdou dotčenou v původním řízení dostatek příležitosti uplatnit své právo u zahradnictví, které složky odrůdy rozmnožilo a prodávalo.
- 50 Vzhledem k tomu, že předkládací rozhodnutí neobsahuje konkrétní údaje, pokud jde o posledně uvedenou podmínku stanovenou v čl. 13 odst. 3 nařízení č. 2100/94, přísluší v každém případě předkládajícímu soudu, aby v tomto ohledu provedl nezbytná ověření.
- 51 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba na třetí otázku odpovědět tak, že čl. 13 odst. 3 nařízení č. 2100/94 musí být vykládán v tom smyslu, že na plody odrůdy, které nelze použít jako rozmnožovací materiál, není možné nahlížet tak, že byly získány „použitím složek této odrůdy bez souhlasu“ ve

smyslu tohoto ustanovení, pokud byly tyto složky odrůdy rozmnoženy a prodány zemědělci zahradnictvím v době mezi oznámením žádosti o odrůdové právo Společenství k uvedené odrůdě a jeho udělením. Jestliže byly uvedené složky odrůdy po udělení tohoto práva množeny a prodávány bez souhlasu držitele tohoto práva, může se posledně uvedený držitel dovolávat svého práva, které mu k uvedeným plodům přiznává čl. 13 odst. 2 písm. a) a odst. 3 tohoto nařízení, pokud držitel ve spojitosti s uvedenými složkami odrůdy neměl dostatek příležitosti uplatnit své právo.

K nákladům řízení

- 52 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (sedmý senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 13 odst. 2 písm. a) a odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 2100/94 ze dne 27. července 1994 o odrůdových právech Společenství musí být vykládán v tom smyslu, že pěstování chráněné odrůdy a sklizeň jejích plodů, které nelze použít jako rozmnožovací materiál, vyžaduje souhlas držitele odrůdového práva Společenství k uvedené odrůdě, jsou-li splněny podmínky stanovené v čl. 13 odst. 3 tohoto nařízení.
- 2) Článek 13 odst. 3 nařízení č. 2100/94 musí být vykládán v tom smyslu, že na plody odrůdy, které nelze použít jako rozmnožovací materiál, není možné nahlížet tak, že byly získány „použitím složek této odrůdy bez souhlasu“ ve smyslu tohoto ustanovení, pokud byly tyto složky odrůdy rozmnoženy a prodány zemědělci zahradnictvím v době mezi oznámením žádosti o odrůdové právo Společenství k uvedené odrůdě a jeho udělením. Jestliže byly uvedené složky odrůdy po udělení tohoto práva množeny a prodávány bez souhlasu držitele tohoto práva, může se posledně uvedený držitel dovolávat svého práva, které mu k uvedeným plodům přiznává čl. 13 odst. 2 písm. a) a odst. 3 tohoto nařízení, pokud držitel ve spojitosti s uvedenými složkami odrůdy neměl dostatek příležitosti uplatnit své právo.

Podpisy.